

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 156.

V Ljubljani, v sredo 13. julija 1887.

Letnik XV.

Kdo kali mir?

Nemško-liberalni listi si v prvi vrsti na vso moč prizadevajo dokazati, da so Slovani tista poredna jagnjeta, ki volkovom vodo kalé, če prav sami tega ne verujejo, kar pa prav nič ne dé, kajti poglavitna reč je, da velika masa naroda to veruje, in sicer tista množica, ki nikdar sama ne misli, temveč verjame od besede do besede, kar ji politični njeni aposteljni napišejo.

Dobili smo res v poslednjem času nemške liste, ki v slovanskem smislu pišejo, kakor n. pr. „Politik“, „Südt. Post“ itd. Ti take nesramne trditve odločno zavračajo, kjer in kedar nanje naleté. Od drugih, celó nekterih uradnih nemških listov, pa do sedaj takega ugovarjanja in pobijanja lažnjivih trditvev nemško-liberalnih listov ni bilo nikdar slišati. Minulo soboto, dné 9. julija, pa skoraj lastnim očem nismo verjeli, ko smo to od slovanskih listov tolikrat povdarjano resnico, da so nam reč Nemci tisti, ki v Avstriji ne marajo za mednarodni mir in vestno skrbé, da ga vstrajno kalé, čitali potrjeno v uradnem listu, ki izhaja v radikalno-nemškem Gradcu. Ondi je uvodni članek, citat uvodnega članka iz „Presse“, ki popisuje slavnostno potovanje cesarjeviča Rudolfa po Galiciji in Bukovini; na ta članek naslanja se drugi: „Zeitungsschau“, kot nekako pojasnjenje Rudolfovega popotovanja. Tukaj se bere: „V iztočnih pokrajinah monarhije nastal je resnično že mir med narodnostmi. Če se nekoliko nazaj ozremo v nedavno preteklost, bodemo takoj razumeli veliki pomen tega dogodka. Da se je med narodi čut za postavno postopanje tolikanj okrepila, ima veliko zaslugo avstrijska država, posebno pa stroga pravičnost presvitlega cesarja, ktera je do vseh narodnostij enaka, in ktera ne dopušča, da bi se le jedna narodnost v državi smatrala za zatirano. Ko je šel Rudolf v Galicijo, jela je opozicija javnost takoj opozarjati na zatiranje Rusine in je strogo povdarjala njihovo enakopravnost s Poljaki. Dobro, toda če je to že tako, mora biti opozicija

tudi s posledicami tega koraka zadovoljna. Če so Rusini ravnopravni s Poljaki, mora se vendar tudi Čehom na Češkem z Nemci določna ravnopravnost dati. Vsaj vendar ni mogoče Čehov na Češkem nasproti Nemcem staviti na nižje stališče, kakor ga zavzemajo Rusini v Galiciji nasproti Poljakom. Če so si razni narodi bratje na iztoku monarhije, morajo si prav tako bratje biti tudi na njenem zapadu. Zato je popolnoma opravičena želja, da naj bi Čehi in Nemci v bratski slogi med seboj živeli.

Če se oziramo na razne sedanje razmere in odnošaje v današnjem javnem življenju, moramo reči, da so le Nemci in to prav liberalni elementi nemškega prebivalstva, ki o kakem splošnem miru med narodi nečejo nič slišati, in vstrajno vsako misel na mednarodno spravo pobijajo. Žal, da se ta resnica dá tako neovrgljivo priznati ravno sedaj ob popotovanju cesarjeviča Rudolfa. Ravno Nemci, domačini v državi, napolnjeni so z žolčem in jezo, kar se vidi iz vsakega koraka, ki ga opozicija stori. S tem nikakor ne mislimo reči, da bi opozicija ne smela biti, o kaj še, kajti potrebna je in parlament jo zahteva. Različnost v nazorih bo na svetu, dokler bo obstal človeški rod, toda ta različnost mora se gibati v dostojnih, pametnih mejah. Vse drugačno lice pa dobi postopanje opozicije, če se kaka stranka strastno in vstrajno zagriže v načelno nasprotje za vsako ceno, ter se bori z dogodki, ktere tako daleč zanikava, da sama sebi in svojim s tem škodo dela.

Ustava in državne postave nimajo prav nič takega v sebi, kar bi dajalo sedanji opoziciji opravičen povod do njenega sedanjega postopanja. O zgodovinskem stališču, ki ga Nemci zavzemajo, niti ne govorimo ne, ker jim tistega nihče ne ugovarja. Toda ali smejo Nemci, sklicevaje se na preteklost svojo, zahtevati, da bi se v Avstriji notranja politika delala po načelih majoratnega dediča, da bi prvorojenec (Nemci) imel vse pravice, druge narodnosti pa da bi mu morale le pokoriti se? Ali bi

se taka sistema mogla strinjati z današnjimi modernimi načeli? Ali bi to, če bi se trmoglavo takega načela držali, ne provzročilo groznih notranjih bojev, in ali bi ne bili zopet Nemci sami uprli? Preteklost o tem zadosti jasno govori. Ali je to nemške narodnosti vredno, da se za njo zahteva predpravica, nekaka višja oblast, kakor pa si jo more ta narodnost po naravnem potu sama priboriti? Ali naj res na ta način državo pritiramo do razpada samo za to, da se izpolnijo nekatere zastarele tradicije? Ali je Nemcem v Avstriji boj res potreben samo zaradi tega, da ne pozabijo, da so Nemci? Ali naj avstrijski cesar res ves svoj etični čut zataji, ki ga navdaja v ljubezni do vseh narodov, ki so izročeni njegovi skrbi?

Le nekoliko je treba vse to pomisliti, le račun si je treba napraviti o preteklosti in sedanosti naše države, pa bomo takoj zadosti poguma imeli, izhujena pota zapustiti, o kterih že zdavnej vemo, da nikamor ne pridemo. Vedno se pri opoziciji sklicujejo na soglasje z volilei.

Nikakor ne moremo zahtevati, da naj se nemški narod loči od svojih voditeljev, kajti vsak narod si take može za voditelje postavi, kterim zaupa, in ti so njegovi najboljši možje. Volilei bi bili takoj vsi za mir, če bi jim voditelji le mignili na to. Ali naj se Češka res dá osramotiti od Galicije? Kakor se je na iztoku naše države mir napravil, ter se je vsa jeza preteklih dni umaknila sedanji spravi, prav tako se mora tudi posrečiti, na Češkem med obema narodnostima mir napraviti. Notranji mir v državi je najbolj vzvišana in ob enem najneogibnejša naloga vsakega vladarja. Vspehi, ki jih je ta misel v Avstriji že dosegla, so porok nadi in zaupanju, da se posreči vresničiti cesarjeve besede: „Mir med narodi“ po celi državi.

Tako piše uradni list Graški in na pol uradna Dunajska „Presse“. Slovenci, kaj pravite na to? Ali niso to besede, ki ste jih po naših in nam prijaznih listih v novejši dobi že večkrat brali? Ali jih niste čuli tudi že v raznih sporočilih iz državnega zbora?

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.*)

I.

Predragi, premili prijatelj!

Kako vseobsežna, zmagovita je moč idej! Stari Platon smatral je ideje za hčere neskončnega uma Božjega; iz njega rojene so v posameznih stvaréh vesmira vtelesijo, s svojim bistvom vse presinjajoč, presnavljajoč, tako, da brez njih ni nič resničnega, nič dobrega, nič lepega. Da, kakor solnce z visokega neba s svojo lučjo vse razsvetljuje, ogreva in oživlja, tako tudi ideje kot odsev večnega uma migljajo nam nasproti iz kraljestva večnosti, pošiljajoč svoje žarke v nizko, minljivo časnost, kjer človek biva vklenjen v spono telesnosti. In kdor jim odpre um in srce, se ga z nezapodljivo močjo polasté, ga vnamejo, osrečijo, vplodé blage sklepe, ki dozoré v hrabre čine. Saj so ideje, ki človeškemu

*) Opozorimo na krasni spis, kojega tu priobčujemo. Veseli ga bodo zlasti oni, kteri radi beró kaj resnega in krepkega. Naj so te „misli“ nekak spominček lanskega velikega romanja Avstrijanecov v Lourdes. Vr.

mišljenju in delovanju daje početek in mër, skupnost in vstrajnost; one, smemo trditi, vse človeško, od najvišjega do najnižjega, zasegajo, vse preoblikujejo, obnavljajo vekom obraz. Stoletja in stoletja so narodi spali, kar glej, zabliskne se na dušnem obzorji, prebudé se, vstajajo, vojske se snujejo, prestoli se majejo, kraljestvom se meje prestavljajo — in kakor vihar morje razburi, da se valovi v goré kopičijo in nasproti zeva morja dno, tako se vse človeško prevrže in razdene; potem pa nastane zopet zaželjeni mir, in glej, gojé se umetnosti in véde, cvete kupčija in obrtnija, dušna in gmotna blaginja narode osrečuje. Kaj je bilo? Bila je ena sama ideja, ki se je vžgala ob umu genija. Kako mogočna!

A prav za to zdi se mi, prelubi prijatelj, nemogoče, kterikoli vek v zgodovini dobro razumeti ali ceniti, ako nisi pred spoznal idej, ki so ga nosile in oživljale. Tako, da se dajo tu po vsi pravici rabiti besede, ktere je veliki Avguštin o idejah izrekel: „Tanta in eis vis constituitur, ut, nisi his intellectis, sapiens esse nemo possit.“*)

Da, prijatelj, ni veka, ni dōbe še tako majhne v človeški zgodovini, da bi ne nosila na sebi znaka

te ali one ideje. In jaz bi celo zgodovino človeštva brez pomislika imenoval zgodovino idej; in vse vojske in slavni čini, in kar so nam stari znamenitega zabiležili, ni nič, kakor borba idej. Ta je tako stara, kakor človeški rod sam. Človek namreč, vstvarjen od Boga kot razumno misleče bitje, vse svoje delovanje vravnjuje po nekotih načelih, po idejah. Kakor se to na malem godi pri posumnikih, tako tudi na velikem v večjih ali manjših skupinah, v državah, v narodih.

A človeškemu duhu je nadalje tudi bistveno prirojeno, iz njih posamnosti težiti po najvišji enoti; in tako tudi nižje ideje zvaja na višje, obsežniše, dokler se ne vstavi pri neki najvišji, vseobsežni. Ker so pa ideje odsvit Božjega razuma, je ta najvišja enota vseh idej, Bog sam. In dokler je bilo človeštvo Bogu podložno, ostalo je tudi složno v mišljenju in v delovanju. Po grehn pa pretrgala se je človeškemu rodu skupna vez idealnega spoznanja, ljudje so se ločili na dve nasprotni strani: tu dobri, Bogu pokorni, ki so se dali še voditi pravim idejam, v kolikor so jih mogli z oslavljenim umom še razumeti; tam hudobni, Bogu uporni, ki so laž imenovali resnico, in človeškim zmotam pridevali imé pravih idej. Med dobrimi in hudobnimi vnel se je

*) Aug. de div. quaest. XLVI. de ideis.

Da, vse to smo, vse je res! V vladnih krogih jeli so se zanimati za naše opravičene zahteve in sedaj smemo upanje imeti, da vtegnemo vendar le kaj doseči. Spomina, jako vstrajnega spomina vredno je pa to, da vladni listi kar naravnost priznavajo Nemcem samim iz oči v oči: Vi, Nemci ste, ki nečete nič slišati o ponujanju Vam mednarodni spravi in miru! To so Vam besede, katerih ne smemo pozabiti. Posebno naj si jih dobro za uho zapiše fakcijska opozicija. Pristavimo le še to-le: Da bi le zopet ne ostalo pri samih besedah!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. julija.

Notranje dežele.

„W. Allg. Ztg.“ poroča, da se v naučnem ministerstvu vrše obravnave o češki gimnaziji v Ogerskem-Gradišči, ktero namerava vlada prevzeti v lastno upravo. V kratkem pošlje naučno ministerstvo moravskemu deželnemu šolskemu svetu dotično naredbo.

Moravski državni poslanec dr. Fandrik je 10. t. m. poročal volilcem v Unčovu in 11. t. m. v Bistrici o svojem delovanju v državnem zboru. Oba govora so volilci pohvalili in izrekli češkemu klubu popolno zaupanje.

Znani Ljudevit **Mocsary** je propal pri zadnjih volitvah v ogerski državni zbor. Te dni ga je obiskal nek časnikar, ki je objavil dotični pogovor. Mocsary trdi, da je propal pri volitvah, ker Politovi pristaši niso zanj glasovali. Vsled tega pa ne bo sprevergel svojega političnega prepričanja. Deloval bo, kakor dosedaj, za korist države. Ogerska država se ne bo utrdila, ako se narodi sovražijo in preganjajo. Z vsemi narodnostmi morajo Madjari v miru živeti. Pritožbam ne smejo dajati povoda. Nezačudenje pa bodo vedno med narodi. Vedno se trdi: Narod je dober, ali agitatorji so slabi ljudje. In ravno od teh se dajo narodi voditi, ker vedno kriče o zatiranju. Ko bi ogerska vlada izvršila narodnostno postavo iz leta 1868., agitatorji bi morali molčati. Dalje pravi Mocsary: V besedi in dejanju sem se potegoval za pravice narodov. Narodnostno vprašanje je velika rana držav. Z navideznimi sredstvi se ta rana ne dá zaceliti. Treba jo je temeljito ozdraviti, drugače je nevarna za državo. To je najvažnejše vprašanje, ktero mora rešiti madjarski narod, če hoče v miru živeti s svojimi sodržavljanji.

Vnanje države.

Srbska kraljica Natalija se je pripeljala 10. t. m. iz Odeše v Švištovo na ruskem parniku „Rus“. Iz Švištovega se je odpeljala na avstrijski ladiji v Beligrad. — Volitve v skupščino se pričnó 10. avgusta; meseca septembra se snide skupščina. — Iz Belegrada se poroča Dunajskim listom, da Ristić odstopi, ker brezozirno postopa proti naprednjakom. Prvo tako poročilo je prinesla „Wr. Allg. Ztg.“ Mi ne moremo tega verjeti, pač pa trditi, da nekteri Dunajski listi želé spremembo srbske vlade. Tudi je gotovo, da Garašanin dela proti sedanji vladi. Sicer bi bilo v sedanjih razmerah za kralja Milana jako nevarno, ako pokliče na krmilo Kristića. Ta je sicer Avstriji prijazen, toda pri srbskem narodu je še manj priljubljen, kakor Garašanin.

Vsi časniki prinašajo dolga poročila o **bolgarskih** dogodkih. Poročila pa so tako različna, da je težko resnično in pravo uganiti. Navesti hočemo najnovejše vesti, ki so došle iz Bolgarije:

Novo ministerstvo se je sestavilo. Stojlov je prevzel predsedništvo, pravosodje in finance, Načević vnanje zadeve, Čomakov nauk, Stransky notranje zadeve, Petrov vojno. Deputaciji, ki bo princa Koburškega pozdravila in ga prosila, da hitro pride v Bolgarijo, pridružili so se tudi trije majorji kot zastopniki armade. — „Pol. Corr.“ poroča iz Sofije: V zadnjem času se zopet množé prošnje avstro-ogerskih častnikov in podčastnikov, da bi jih vsprejeli v bolgarsko armado. Bolgarska vlada odbije vse prošnje, ker sploh noče nobenega tujca vsprejeti. V celi bolgarski armadi je le jeden Nemec. — V Carigradu je jako iznenadilo državnike poročilo, da so Bolgari izvolili novega kneza. Veliki vezir je rekel, da bo Turčija težko potrdila volitev. Vsi turški listi pobijajo volitev. Kakor smo že omenili, pripravlja Turčija novo okrožnico na evropske vlade. Kaj Turčija namerava z okrožnico, ni še znano. — Iz Berolina poroča „Pol. Corr.“: V tukajšnjih krogih se manj pečajo z novim knezom bolgarskim, kakor na Dunaji, v Londonu in Peterburgu. Nemčija v bolgarskem vprašanju ne bo storila nobenega koraka. Skrbela pa bo, da se ohrani mir in potrdila sklepe drugih držav, ki imajo večje koristi v Bolgariji. Zaradi Bolgarije se Nemčija ne bo sprla z Avstrijo in tudi Rusiji ne bo dala povoda pritožbam. Nemčija bo rada potrdila princa Koburškega, ako ga potrdijo Avstrija, Rusija in Anglija. Ako ga te države zavrzajo, Nemčija zanj ne bo ničesa storila. — Kako misli ruska vlada, o tem najbolje spričujeta lista „Novosti“ in „Novoje Vremja“. „Novosti“ pišejo: „Rusija bo potrdila le tako volitev, ki je izraz celega bolgarskega naroda, a ne samo Stambulove stranke. Potrebno je dalje, da volitev dovolijo vse evropske države. Glavne ovire za rešenje bolgarskega vprašanja pa obstoje v tem, ker nekatere države agitujejo Angliji na korist. S tem se ne reši bolgarsko vprašanje. Najmanj, kar more Rusija tirjati, je to, da se prosto vrše volitve v sebranje, ki ima izvoliti kneza. Dokler se v Sofiji upirajo tej zahtevi, tako dolgo ne moremo misliti o rešitvi bolgarskih zmešnjav. Kar se sedaj vrši v Sofiji, je prazna komedija, ki se končá brez vspeha“. — „Novoje Vremja“ piše: „Rusija nikdar ne more potrditi te volitve, ker jo je izvršila skupščina, kateri je ruska vlada svečano odrekla postavnost. Z volitvijo nemškega princa bi lažizastopniki bolgarskega naroda prelomili tudi oni člen Trnovske ustave, po kateri sme biti le prvi knez tujec. Namen je sploh še temen; mogoče, da hočejo s tem Rusijo izzivati in prisiliti, da stori odločilen korak. Princ Koburški bi storil zeló predrzen korak, ko bi v takih razmerah zasel bolgarski prestol“.

Nemška vlada in njeni organi močno agitujejo proti **ruskim** vrednostnim papirjem. Mnogi vplivni nemški listi dan na dan napadajo ruski državni kredit in tirjajo, naj se umaknejo ruski vrednostni papirji z nemških denarnih trgov. Ta papirni boj more škodovati le Nemčiji. Bismark s tem namerava s silo Rusijo dobiti na svojo stran, da se ne zveže s Francijo.

Nemška vlada še vedno preganja v **Alzaciji** in **Lorenii** vse, kar le diši po francoskem imenu. „Elsass-lothringische Ztg.“ je objavila cesarsko naredbo, da je pri lotarinških sodiščih in pri trgovinskem sodišči v Metzju služben jezik nemščina. Ista naredba ukazuje vsem sodiščem in notarjem, da morajo izključljivo uradovati v nemškem jeziku. S tem se bo zvršil velik preobrat v deželi. Nemčija pa si bo malo pomagala s to naredbo, ker bo le pomnožila nasprotje med Nemci in Francozi. Nemški listi vedno napadajo Boulangerja in njegove častilce, na drugi strani pa delajo za-nj.

Smešno je že, kako časté **Francozi** prejšnjega vojnega ministra Boulangerja. Sedanji naučni minister Spuller, ki je rojen Nemec, govoril je resnico o priliki razdelitve nagrad modroslovnega društva: „Vsi morate skrbeti, da odgojite republikance, možé, ki se ne bodo klanjali malikom. Vi ne bote vredni

svojih očetov 1879. in 1849. leta, ako se mečete pod kolesa kočije, ki nosi slavljence jedne ure, sedaj, ko morate čislati Francijo kot svojo domovino. Vse za Francijo, ničesa za malike! Živela republika!“ Teh odkritosrčnih besed Boulanger ne bo vesel. — V zbornici je bila 11. t. m. burna seja. Poslanec Revillon (skrajne levice) je stavil interpelacijo na vlado, zakaj ne prepové demonstracij grofa Pariškega in monarhistov. Govornik je odčital vladi, da je odvisna od desnice. Vlada se mora naslanjati na demokrate in republikance, ali pa odstopiti. Ako vlada tega ne stori, kar želi narod, storil bo to jeden mož. Ministerski predsednik Rouvier je odgovoril, da ga nekteri republikanci niso podpirali, ko je sestavljal vlado. Vladi napadajo, ker v ministerstvu ni Boulanger. Rouvier je trdil dalje, da Boulangerja ni mogel sprejeti v ministerstvo, ker se je vdeležil demonstracij pri zadnjih volitvah. Dobil je 30.000 glasov, akoravno ne more biti voljen. Zato je bilo potrebno, da je Boulanger prevzel novo službo. Vlada je republikanska, a ne išče boja, dežela želi mir. — Minister notranjih zadev, Fallieres, odgovori: Ne iščemo boja, pač pa branimo postave proti vsem, to je naloga republikanske vlade. — Clemenceau v dolgem govoru napada vlado, ker se druží z desnico, Tirja od vlade, da se loči od desnice. Graja tudi nemire Boulangerjevih pristašev. — Rouvier odgovori, da vlada hoče republikansko večino. V zbornici je 400 poslancev; ako 200 poslancev glasuje proti ministerstvu, hoče odstopiti. — Laisant zagovarja Boulangerja in trdi, da je sedanja vlada prišla na krmilo vsled vnanjega pritiska. — Zbornični predsednik Floquet izjavi, da v zbornici ne smé nikdo trditi, da je francoska vlada odvisna od vnanje države. Nato je zbornica vsprejela navadni dnevni red s 382 glasovi proti 120. Po seji se je raznesla govorica, da hoče odstopiti zbornični predsednik Floquet.

Italijanska zbornica je končala svoje obravnave. Kakor se poroča iz Rima, bilo je letošnje zasedanje jako plodovito. Poslanci so se tudi v sedanji vročini pridno vdeleževali obravnave v zbornici. Vlada je vtrdila svoje stališče. Ko je tirjala 20 milijonov za afriško armado, dobila je v zbornici veliko večino. Glavno zaslugo si je pridobil Crispi, minister vnanjih zadev, ki je z odločnim postopanjem navdal poslance z novim duhom. Podpirali so ga vsi drugi ministri, v prvi vrsti vojni minister Bertole-Viale. — Vlada je ukazala, da se morajo zdravniško preiskati vse ladije, ki dohajajo iz Catanije in sosednih mest.

Turški sultan še sedaj ni potrdil **angleško-turške** pogodbe. Iz Aten se poroča, da sultan noče biti odgovoren za pogodbo; zato jo bo predložil posebni komisiji sedanjih in prejšnjih ministrov in višjih turških državnikov. Turčija hoče premeniti 5. člen pogodbe, ki govori o angleški armadi v Egiptu. Angleška vlada noče premeniti tega člena, ker je kraljica že potrdila pogodbo. Sir Drummond-Wolf ostane še do 15. t. m. v Carigradu. Ako do tega dne sultan ne potrdi pogodbe, potem gotovo odpotuje.

Izvirni dopisi.

Iz **Notranjsko - Bistriške doline**, 11. julija. (R a z n o t e r o.) Težko nam je vsakokrat pri srcu, kadar v „Slovencu“ beremo, da je po naši domovini tu ali tam hudo vreme poškodovalo poljske pridelke ali celó pokončalo ter ubogemu kmetovalcu uničilo najlepšo nado. Pomilujemo posebno uboge Dolenjce, katerim je toča tako velikansko škodo proizročila. Pri nas, hvala Bogu, letina do sedaj prav

boj, onih število se je čedalje bolj krčilo in skoro popolnoma zginilo, teh oblast je obveljala. Došel je Sin Božji Jezus Kristus. V njem se je Resnica včlovečila; kot večna, neskončna Beseda ali Ideja Boga Očeta bil je On najčistejši, najrealniše ogleдалo, nevstvarjena enota večnih idej. Zatoraj je On s svojim prihodom vse moči v peklu in na zemlji pozval na boj. In one velevažne besede, ktere je stari Simeon v tempeljni govoril, Božje Dete v naročji držéč: „Glej, ta je postavljen v znamenje, kteremu se bo oporekalo“, te besede, pravim, se spolnujejo od prvega početka njegovega zemeljskega bivanja do današnjega dne.

Jezus Kristus pa je postavil pred svojim vnebohodom za nositeljico razodete resnice sveto cerkev; ona je toraj tudi braniteljica pravih idej. A prav za to je cerkev podedovala tudi sovraštvo Kristusovih nasprotnikov; njeno življenje se prav za prav dejstvuje kot neprestan boj med pravimi in lažnjivimi idejami.

In ta boj prihaja čedalje ljutiši. Med tem, ko je bil v starejših časih bolj skriven ali večidel nezavesten, je v poslednjih časih vedno bolj očiten, zavesten, dosleden; nasprotja med resnico in lažjo

se od dne do dne bolj poostrujejo, in kakor učenci Kristusovi, tako tudi nasprotniki njegovi zadobivajo čedalje jasniše prepričanje, da med Kristusom in od njega odpadlim svetom je kterakoli sprava absolutno nemogoča.

To pa posebno lahko zapazimo v 19. stoletju. Nikdar še ni bila skupnost katoliška tako solidarna in v zavesti vernikov tako globoko vkoreninjena, kakor dandanes, a ob enem so se tudi katoliški resnici sovražne moči v našem veku zavedle in združile v skupno delovanje na en smoter. Z obeh strani namerava se radikalna, vseobsežna prevstrojitev človeškega društva. In ktere so tiste ideje, o kojih se dandanes suče duševni boj?

V 19. stoletju dozorel nam je sad onega splošnega odpada od katoliške cerkve, ki se je v 16. veku vršil. Protestantizem, živo zanikanje vsega pozitivnega, oklical je pamet za najvišjo vodilnico sv. veri, s tem priznan je bil načelno racionalizem v veri, iz ktere se je kmalo porodil naturalizem. Le-ta je začel tajiti čeznaravni značaj krščanstva in vsake vere.

Naturalizem, začetka omejen na versko polje, je kmalu obveljal tudi v nraoslovju, v privatnem

in javnem življenju, in je posebno po enciklopedijski filozofiji 18. stoletja vdomačil se v mišljenju evropskih narodov; absolutizem in revolucija francoska zatrosila ga je v politiko in javno življenje. V našem stoletju pa je bil naturalizem posebno povspešen po naravoslovnih vedah, ki so se čudovito nagloma razvele. Naturalizem pa, ki v slepi prevzetnosti proglašá človeštvo za neodvisno od Boga in v skrajnem svojem razvoju kot panteizem človeka celó oboži, je od druge strani nekako proizročil ali zakril materijalizem. Skrajnosti se tikajo. Zahtevala je nekako tudi božja pravica, da se po absolutni neodvisnosti hrepeneči človek poniža. Hotel je biti bog, zatorej se je ponižal pod žival. In tako tedaj vidimo tudi resnično v našem veku naturalizem in materijalizem skoro povsod spojena v nekak naturalistični panteizem, ki je v kterisikoli obliki veri in naravi, vedam in družbinskemu redu enako poguben. Naturalizem v najširšem pomenu, s tem je vse rečeno!

In gledé katoliške cerkve? Naturalizem, ker taji ves čeznaravni red, je vsake pozitivne vere, zatorej tudi krščanstva, gola negacija. Ker se pa pozitivno krščanstvo edino le v katoliški cerkvi čisto

dobro obeta in, ako nas Bog nesreče milostno obvaruje, se smemo nadejati dobre letine. Sena se je v lepem vremenu mnogo nakosilo, žita so srednja, drugi pridelki dobro kažejo. Jabelk in hrušek ne bo mnogo; toliko več bo pa sliv ali češpelj; že več let niso ta drevesa s sadjem tako obložena bila, kakor letos. Vina bomo mnogo manj pridelali, kakor lani. Nekteri vinogradi okrog Bistrice niso skoraj prav nič grojzdja pokazali; znabiti je slana in potem mokrota mladi zarod uničila. Krog Bistrice in Trnovoga je sicer malo vinogradov, in vino je le stranski pridelek, vendar ima nektera hiša s tem lepo pomoč, ker ji ni treba za delavce vina kupovati. Žganja se pri nas v primeri z drugimi kraji naše domovine malo zavživa.

Temu še precej ugodnemu poročilu imam, žal, tudi o dveh nesrečah poročati, ki ste se pred par dnevi pri nas zgodile. Strela je namreč udarila v stajo ovac, ktere so se na gorah nad Bistrico pasle. Ubilo je sedem ovac in pastirja je omamilo. Ker so ljudje kmalo prihiteli na kraj nesreče, so siromaku pomagali; drugači bi bil v nezavesti poginil. Slišim, da je že skoraj popolnoma zdrav.

Druga nesreča se je pripetila minuli teden nekemu poštenemu in marljivemu možu iz Trnovoga, Severčku. Pogodil se je z nekimi Rečani, da jim bo nekoliko vagonov plošč in lepega kamenja v Reko poslal. Kopal in lomil je sam kamenje, in ker se je revež po neprevidnosti preveč približal, ga je skala, ki se je v tem trenutku vdrla in nanj zvalila, takoj strašno umorila. Mož je svojo neprevidnost s življenjem plačal. Lep nauk vsakemu: „Čujte, ker ne veste ne dneva ne ure!“

Naj še par besed o „Slovencu“ pregovorim! Napotila me je k temu Vaša opazka, gosp. vrednik, ktero ste v 153. številki svojega lista jako zanimivemu dopisu iz Pulja pristavili. Zahvaljujete se gg. dopisnikom in prosite daljne podpore. Da resnico govorim, moram priznati, da je „Slovenec“ v vsakem oziru zelo napredoval; vsaka številka nam donša mnogo koristnega in mikavnega berila. Posebno všeč nam je zgodovinska razprava o slavnem Turjaškem junaku in o boju, kteri je našim prednikom toliko slave pridobil. Tudi dopisov nam „Slovenec“ iz vseh krajev mile naše domovine dokaj prinaša. Pri vsem tem moram pa pristaviti, da iz mnogih krajev Slovenije zelo pogrešamo poročil. Na Notranjskem, na primer, je lepa, zelo obljudena dolina; marsikaj zanimivega bi se dalo Vašemu listu od tamkej poročati, mnogo domoročev, ki umejo pero spretno sukati, je tamkej, in vendar so dopisi od tiste strani v Vašem listu bolj redki kakor „bele vrane“. To velja tudi o marsikterem drugem kraju naše domovine. Gotovo bode Vam, g. vrednik, in tudi Vašim bralcem zelo ustrezno, ako se Vam o vsakem bolj važnem dogodku na kratko poroča. Dobri jedrnat dopisi delajo list zanimiv; zatoraj Vam želim tudi v tem oziru obile podpore.*)

Od nekod. (Predlog.) V „Slovenčev“ št. 148. sem bral z Dolenjskega nasvete zastran zavarovanja. Meni je všeč; naj bi se skrbni poslanci naše dežele nanj ozirali. Koliko denarja gre v razne tuje „banke“, ki bi sicer v domači deželi koristil. —

*) Hvala za priznatev. Bog daj, da bi prav veliko gospodarstvom storilo po Vašem zgledu in nasvetu. Vr.

in neoskrunjeno hrani, je naturalizem katolicizmu poguba, smrt. Toda Bog, ki je svojo cerkev v vseh časih previdno čuval, je tudi v našem veku zapustiti ni mogel. Poslal je rešitev. Pri tem pa se je hotel poslužiti One, ki je edina med vsemi Evinimi otroci milost našla pred njim — v vseh časih in v vseh potrebah med Bogom in med pregrešnim rodom človeškim mogočna posredovalka. Ni li Marija navduševala prve kristijane, da so med mukami vstrajali v veri? In v petem stoletju, ko je nestorijanizem, vse zmote prejšnjih herezij posnevi, žugal zamoriti čilo moč mlade cerkve, ni li Božje materinstvo blažene Device, v Efezu slovesno proglašeno, cerkvi doneslo sijajno zmago in mir! V trinajstem stoletju pa sv. oče Dominik ni vedel v pogubo zakletih sovražnikov krščanstva vernim boljšega orožja podati, nego ime Marije. V 16. stoletju je ona valove protestantizma zajezila, da niso čez Alpe pripluli na jug.

In tako zgodilo se je tudi v našem veku.

(Konec prih.)

Jaz pa sem si vže večkrat mislil: Bi li ne bilo pametno in koristno, ako bi vse duhovnije naše škofije se združile in bi, kar plačujejo za zavarovanje od cerkve in župnijskih poslopij, skupaj zlagale? Saj se le redko kdaj zgodi, da pogori cerkev ali župnijsko poslopje. Ako bi več let ne bilo pri teh poslopih nobenega pogorišča, bi bil kmalo dokaj velik kapital skupaj. Potem bi cerkve iz te zaloge dobile pomoč, oziroma povrnitev škode, če bi se tedaj prigodila kaka nesreča. Kar bi bilo dobička, porabljalo bi se v cerkvene koristi v škofiji. Vzemimo, da je 270 župnij zavarovanih povprek po 20 gold., to dá na leto 5400 gold. Ali ni škoda, da gré ta denar iz dežele? Ako bi v desetih letih, v kar mili Bog pomozil! ne bilo nobenega pogorišča pri cerkvah, bi bilo to že 54 tisoč; nekaj bi se pa še vmes s tem denarjem prigospodarilo. Naj bi to dalo le 6 tisoč, bi imeli v 10 letih do 60 tisoč. In če bi Bog nas varoval, bi kmalo bili brez velicnih skrbi.

Ta misel mi že dolgo hodi po glavi in ne dá mi miru, zato jo sprožim. Morebiti ni izvršljiva? Jaz ne vem. Ako pa je, gotovo bi bila kaj koristna.

Slišal sem, da posestniki velikih grajščin imajo svoj kapital, kteremu vsako leto nekaj prilože za čas nesreče ali pogorišča. Morebiti bi se ta reč dala družiti s cerkvenimi računi. Naj bi kak izurjen gospod to misel pobral, in prilično o tem mojem predlogu izrekel svoje mnenje.

Iz Sarajevoga, 11. julija. (Obsodba.) Naznanim Vam, da se je danes dokončala zanimiva obravnava proti velikim židovskim goljufom Baruh. Danijel Baruh dobil je pet let hude ječe, Josip in Altaras Baruh pa vsak po dve leti. Javer Baruh obsojen je na pet mesecev, Rigno in Simon Baruh vsak na štiri mesece, in Atijas Baruh na tri mesece hude ječe. Ob enem mora vsak storjeno škodo povrniti. Državnemu pravdniku se zdí kazni sploh prepričla in se je pritožil; zagovornik je pa tudi vložil ugovor.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

12. julija.

Predseduje g. župan Grasselli, navzočih 27 odbornikov. Overovateljema zapisnika imenuje g. župan mestna odbornika gg. Ničmana in Trtnika. Župan naznani, da je c. kr. deželna vlada doposlala tri izvode pravil društva „rudečega križa“ in priporoča mestni občini, naj društvo podpira. Predlog o tej zadevi stavlil se bode pozneje. Dalje poroča župan, da se je v smislu sklepa mestnega zbora kupila Jalenova hiša za 24.000 gold., ktera svota se je danes izplačala. Kupnino je potrdila c. kr. deželna sodnija in Jalenovi dediči, kar zbor vzame na znanje.

Odbornik dr. Mosché poroča v imenu personalnega in pravnega odseka o dopisu Dunajskega županstva gledé peticije na državni zbor o načrtu zakona za napravo lokalnih in cestnih železnic. Poročevalec nasvetuje, da se mesto Ljubljansko pridruži peticiji Dunajske občine, da pa se posebni odposlanci ne vdeležé dotičnih obravnav, ki se bodo vršile na Dunaji. Predlog obvelja.

Dalje poroča dr. Mosché v imenu pravnega in personalnega odseka o prošnji Leopolda Gaureka za sirotinsko pokojnino in konduktni kvartal Konradu Trčku. Poročevalec nasvetuje, naj se dovoli Konradu Trčku do 20. leta na leto 66 gld. 66 kr. in četrtinka konduktnega zneska, kar obvelja.

V imenu finančnega odseka poroča podžupan Vaso Petričič o skonstriranju mestnih blagajnic, ki se je vršilo 7. maja t. l. Vse je bilo v redu, kar mestni zbor vzame na znanje.

V imenu finančnega odseka poroča dr. Tavčar o nakupu Magistrove njive na Poljanah in nasvetuje, da se kupi za 1700 gld. za dobavo šute; magistratu naj se naroči, da kup sklene.

Dalje poroča dr. Tavčar v imenu finančnega odseka o prodaji 400 sožnjev Magistrove njive mesarju Janezu Črnetu, ki namerava tam zgraditi novo hišo. Finančni odsek nasvetuje, naj se ta prodaja odloži, da se odsek še posvetuje, je li namen občine s tem dosežen, če se zemljišče prodá. Oba predloga sta vsprejeta. (Konec prih.)

Domače novice.

(Presvitli cesar) je podaril podadmiralu Maksimilijanu vitezu Daublenksy-Sternecku red železne krone prve vrste; podnačelniku mornarske sekcije v vojnem ministerstvu, podadmiralu A. pl. Eberhordu, red železne krone druge vrste. Odlikovanih je še več drugih oseb pri c. kr. mornarici v Pulji.

(Razstava ženskih ročnih del) je od danes naprej odprta popoldne do 7. ure.

(Velika gospoda) vojaškega stanú pripeljala se je iz Gradca k vojnemu streljanju, kojega imajo topničarji ravnokar pri Krškem. Prišli so namreč topniški brigadir FML. Wagner, polkovnik Gerstner in pa jeden višji švedski topniški častnik, ki je že od spomladi v Gradci pri c. kr. tretjem kornem zapovedništvu zaradi topniških študij.

(Potres.) V nedeljo zjutraj ob četrtni pet čutili smo tu v Adlešičah precej hud potres, kteremu je sledil nekaj minut kasneje lahek potres. Prišel je od severa.

(Konjiški rezervisti) imeli bodo tudi letos, kakor smo že pred kratkim omenili, vaje v orožju, in sicer bodo te vaje pete po svoji vrsti. Prično se 1. avgusta, in bo moral vsak konjiški polk poklicati 40 mož iz rezerve za 28 dni k vajam.

(V Dravo je pal) v soboto dopoldne v Mariboru enajstleten deček, ki je okoli strojarnic česlo nabiral. Vtonil bi bil, če bi ga ne bila rešila delavca Janez Rehart in Janez Lukanec.

(Štajarsko vino) iz Ljutomerskih goric nastopilo je že v tretjič daljno pot na otok Sumatra v indijskem oceanu, kjer ga menda jako obrajtajo.

(Treščilo je) minuli četrtek med dve dekleti na cesti med Materijo in Podgradom v Istri, ki ste šli iz Trsta domov. Spotoma ju je namreč dež vjel. Hoteli ste se mu umakniti pod bližnje drevo, kjer je treščilo vanji. Ana Kostinčič ostala je mrtva na mestu, Marija Frank je bila pa samo omotljena.

(Državna velika gimnazija v Celovcu) je letošnje šolsko leto dokončala v nedeljo 10. avgusta. Letopis obsega zanimiv sestavek: „Beiträge zur Geschichte der Pest in Kärnten“ pa šolska naznanila. Iz teh za sedaj povemo: da je v rednih predmetih poučevalo 18 učiteljev, njim na čelu vodja dr. Franc Svoboda, in da je poduk v slovenščini dobivalo v štirih oddelkih 65 učencev (učitelja J. Scheinigg in dr. Jakob Sket). Konec šolskega leta štela je Celovška gimnazija 370 učencev, izmed kterih je bilo na Koroškem rojenih 304, Nemcev (vsaj za Nemce zapisanih) 313, Slovencev 53, katoličanov 355, z odliko jih je leto dovršilo 66, dobro 227, v kakem predmetu popravljalo jih bo 28, dvojkarjev je 36 in trojkarjev osem. Iz letnika tudi posnamemo v svoje veselje, da se bode v prihodnje na tej šoli slovenščini za pičico boljše godilo. Materinščina bo namreč slovenskim učencem zapovedan predmet; a žal, da ministerstvo pristavlja: onim Slovincem, „welche auf Grund der von ihren Eltern oder deren gesetzlichen Vertretern abgegebenen Erklärung zur Theilnahme an diesem Unterricht verpflichtet sind.“ Zraven tega napravi se poseben oddelek za poučevanje v slovenščini onim Nemcem, kterih roditelji ali njih namestniki hoté, da se njihovi otroci ali varovanci učé slovenščine. — Naslednje šolsko leto se prične dné 18. septembra.

(V Zagrebu) biva že nekaj dni znani poljski pisatelj Bronislav Grabovski, ki je v poljskih in čeških listih napisal več zanimljivih črtic o hrvatskem narodu.

(Urejevanje državne meje) med Laško in Avstrijo pričelo se bo letos. Dotična komisija sošla se bo že v nekterih dneh v Rabeljnu na Koroškem, da določi natančno mejo benečansko-koroško na podlagi dotičnega mejnika. Najposlednjekrat se je ondi meja uravnala pod Francozom l. 1809. med kraljestvom Ilirskim in Italijo. Osem mož zbralo se bo v ta namen; med temi bodeta c. kr. vojni in finančni minister.

Narodno gospodarstvo.

Škoda vsled toče.

(Dalje.)

Najnevarnejša je toča, ako ste rež in pšenica v cvetju. Celó redka točnata zrna naredé klasje plénasto in prazno. Ako žito odevete, je del nevarnosti

odstranjen. Pri tistih bilkah, ki so popolno ulomljene, ni pričakovati, da bi se zrnje pravilno razvijalo; zrnje ostane majhno, se skrči, se nerado izmlati in pade pri čiščenju med sprednik. Najložje je po toči storjeno škodo presoditi tedaj, ko je že žito zrelo, pa ne še požeto. Vzame se nekaj klasov, prešteje se na njih še nahajajoča in izbita zrna; razmera med obojnim številom kaže izgubo preciej natančno. Če se ta poskus na več krajih polja napravi, vstvarimo si tako približno podobo po toči storjene škode. Ker se pa pri takem žitu ob žetvi, košnji, vezanji v snopje itd. še mnogo zrnja pogubi, ktereга toča ni popolnoma izbila in je še na klasji obviselo, treba je tudi to v poštev jemati.

Če je žito že požeto, v snopje povezano in v stavkih po njivi razstavljeno, tedaj mu toča veliko manj škoduje. Zato mnoge zavarovalne družbe za ta slučaj nikake odškodnine ne dajo in sprejemajo zavarovanja le za ta čas, dokler še žito nepožeto na njivi stoji. Sicer pa ta slučaj zlasti za one kraje naše domovine, kjer rabijo za sušenje žita kozolec, nima praktičnega pomena.

Kadar toča klasje v tla pobije, toraj ni pričakovati nikake žetve, in najbolje je, polje takoj izprazniti in, ako je še čas, drugo žito zasejati ali pa krmenske rastline. Isto velja tudi tedaj, ako je žito, preden cvete, tako pobito, da so bilke prekinjene in ulomljene. Tu ne kaže družega, nego hitro pokositi; imamo vsaj dragoceno krmo. Zlasti je to potrebno pri deteljni setvi, da detelja popolno ne pogine. Navadno se tolažijo lastniki tacega polja s tem, da pravijo, setev si bode znabiti vendar le še opomogla. To se sila redko zgodi; največkrat kaznuje se tako obotavljanje s sila slabe žetvijo.

Pri detelji je še omeniti to-le: kadar toča tako zgodaj pride, da mnogo nežnih deteljnih rastlinic v tla zabije, ktere vsled tega poginejo, je treba deteljinega semena z novega posejati, ktero potem kaj bujno raste.

Proti toči najbolj občutljive so pa oljnate rastline, kakor ogršica in repica. Toča, ki se žitu komaj pozná, ima za ogrščno polje kaj slabe nasledke. Kadar srednja toča še mlado setev zadene, imamo potem večinoma dvojno rast; veliko zrn je nezrelih in ogršica vsled tega znatno slabija. Ako pa ogršica že dozoreva, zadostuje malo toče, da stročeje razkroji; seme je toraj zgubljeno. Čim bolj dozorela je ogršica, tem občutljiveja je škoda, tako, da pridelek mnogokrat še stroške ne pokrije.

Pri sočivji, zlasti pri grahu in grašici je mnenje gledé nasledkov toče različno. Če potolče toča te rastline v prvi dóbi ko se razraščajo, poženo navadno na oskrunjenih mestih iz listnih kotov močne postranske izrastke. Od tod si moremo pojasniti, da včasih od toče potolčeno polje obilnejši pridelek donaša, nego ako bi se bila rast pravilno razvijala. Nasproti pa je bob sila občutljiv proti toči, enako tudi leča. Ako toča grah in grašico zadene po odvetji, večinoma ni več mnogo upanja. Kadar je stročeje že zrelo, je škoda jako občutljiva. Zadeti stroki se razprezajo, zrnje popada na tla. Pri sočivji je dobro počakati in pri mladih rastlinah je še le v osmih dneh mogoče si vstvariti sodbo. Dragocena krma, ktera le rastline daje, se ne smé nikdar prezirati. (Dalje prih.)

Telegrami.

Dunaj, 12. julija. Deputacija bolgarskega sebranja je zvečer sem došla. Na kolodvoru jo je vsprejel tajnik princa Koburškega.

Trnovo, 13. jul. Došlo je mnogo brzojavk, ki častitajo regentom in poslancem. Nova vlada je povsod po deželi napravila najboljši vtis.

Varna, 13. julija. Reuterjevo izvestje: Po uradnem poročilu se je turška vlada zahvalila regentom, ker je izvoljen princ Koburški. Ob enem je izrekla upanje, da bodo vlade potrdile volitev.

London, 13. julija. Sir Drummond-Wolf se v petek poslovil v avdijenci pri sultanu.

Pariz, 12. julija. Zbornica je soglasno odklonila demisijo Floqueta.

Umrli so:

10. julija. Hugo Vairather, prisiljenec, 17 let, Poljanski nasip št. 50, Morbus Brighthii.

11. julija. Angela Modic, krojačeva hči, 3 leta, Žabjak št. 4, jetika. — Marija Grum, mizarjeva žena, 25 let, sv. Petra cesta št. 74, jetika.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tuji.

11. julija.

Pri **Matiču**: grof O. Wallis, e. k. nadporočnik, z Dunaja. — Riedel, Holobek, Graf, trgovec, z Dunaja. — J. Klein, trgovec, iz Budimpešte. — Kalisehnik, e. k. poštar, iz Tržiča. — D. Kottantini, inženir, z soprogo, iz Reke. — J. Murasinsky, zasebnik, z družino, iz Pulja. — M. Bandur, posestnik, iz Dalmacije.

Pri **Slonu**: A. Boindi, trgovec, iz Tirol. — A. Jaklič, vojaški duhovnik, iz Tirol. — Bernard Frankl, trgovec, z Dunaja. — L. Zerkovitz, trgovec, iz Kaniže. — J. Kišic, potovalec, iz Banjaluke. — Karol Roja, trgovec, iz Beljaka. — Srečko Elten, učitelj, z soprogo, iz Češkega. — M. Mahnič, potovalec, iz Ljubljane. — L. Schneider, trgovec, z soprogo, iz Milana. — pl. E. Angeli, B. Rimini, A. Liebmann, P. Venecian, A. Morpurgo, z družino, zasebnice, iz Trsta. — K. Pulzer, trgovec, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Weiner in Geller, trgovec, z Dunaja. — F. Glatz, trgovec, iz Budimpešte. — Kovinar, Aljančič, trgovec, iz Trsta. — Baron Ramberg in Mahne, vežbanca mornarice, iz Pulja.

Pri **Bavarskem dvoru**: A. Žnidaršič, trgovec, iz Prema.

Pri **Avstrijskem caru**: Karol Zeilinger, zasebnik, z soprogo, iz Sokova.

Pri **Virantu**: M. Slivar, zasebnica, z sinom, z Bleda. — L. Hrovat, posestnik, iz Žužemberka. — Gruden, župnik, iz Turjaka. — J. Schweiger, posestnik, iz Lukovice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737 20	+22 6	sl. zap.	jasno		
12. 2. u. pop.	735 82	+28 4	sl. vzh.		37 5	
9. u. zveč.	738 36	+19 0	sl. zap.	dež	dež	

Dopoludne jasno in vroče, okoli treh nekoliko dežja, proti 7. uri ploha, po osmi uri druga nevihta z ploho, po deseti uri je deževalo. Srednja temperatura 23 3° C., za 4 3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. julija.

Papirna renta 5% po 100 gi. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 25 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	889 " " "
Kreditne akcije	279 " 30 "
London	126 " 70 "
Srebro	— " " "
Francoski napoleond.	10 " 04 "
Ces. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	62 " 22 1/2 "

Tržne cene

dné 13. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 15	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 55	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 25	Jajce, jedno	— 2
Oves,	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4 22	Telečje	— 50
Koruza,	5 20	Svinjsko " "	— 60
Krompir,	2 14	Koštrunovo " "	— 36
Leča,	12 —	Pišanec " "	— 45
Grah,	12 —	Golob " "	— 18
Fižol,	11 —	Seno, 100 kgr.	1 60
Maslo, kgr.	1 —	Slama,	2 05
Mast,	— 66	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež,	— 60	" mehka, " "	4 —

„AZIENDA“

avstro-ogerska družba za zavarovanje živlena in rent. avstro-ogerska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na **DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.**

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah; Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmišljenecem;

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

Zastopstva družbe.

V **Budimpešti**, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v **Gradci**, Albrechtsgasse 3; v **Inomestu**, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v **Lvovu**, Marijin trg 8, nova; v **Pragi**, Vaelava trg 54; v **Trstu**, Via St. Nicolo 4, na **Dunaji**, I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki radi dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3, pri JOSIPU PROSENC-u.

(6)

Javna zahvala.

Silni požar v Ribnici, ki je v noči od 8. do 9. julija t. l. 31 hišnih števil in okoli 60 stavbinih objektov vpepelil, veliko poljskih pridelkov in orodij, hišne oprave, obleke itd. uničil, in se tako hitro razširil, da je bilo tukajšnjemu prebivalstvu nemogoče ustaviti ga — grozil je uničiti ves trg in njega imetje. V tej strašni stiski prihiteli so nam na pomoč z brizgalnicami in drugim gasilnim orodjem: prostovoljna požarna bramba iz Dolenjevasi, z načelnikom g. Ign. Merher-jem, vrli gasilci iz Sodražice in iz Zamosteca z županom g. J. Drobnič-em in dež. posl. Pakič-em na čelu; mnogo vaščanov iz vseh bližnjih in daljnih vasi — in drugi dan, ko je prostovoljna požarna bramba v Kočevji o naši nesreči zvedela, tudi ta. Z združenimi močmi postavili so se vsi s takim obduovalnim pogumom ognju v bran, da so ga po dvehurnem prizadevanji omejili in po velikem trudu nevarnost odstranili. Pri tej priliki, kakor pri poznejem gašenju tlelih pogorelih stavbinih objektov odlikovali ste se obe požarni brambi, kakor tudi vsi gasilci iz Sodražice, Zamosteca in iz vseh vasi s svojim neumornim in požrtvovalnim delovanjem; posebna hvala pa gré gosp. Ig. Merher-ju in prostovoljni požarni brambi iz Dolenjevasi, koja je v zadnjem trenutku na dveh najnevarnejših mestih s silnim naporom in s taktičnim ravnanjem največ nevarnost odstranila. Podpisano županstvo stori le svojo dolžnost, da se vsem imenovanim gasilcem javno ter najtopleje zahvali.

Županstvo v Ribnici, 12. julija 1887.

Janez Zobec,
župan.

Zahvala.

Vč. gospodje, ki so ubogim pogorelcem v Strohinji poslali lepih darov, dobro vedoč, da vse, kar storimo iz ljubezni do Boga, ostane zapisano v knjigi življenja, gotovo ne želé, da se objavijo njih imena in darovi; zato izrekam le vsem skupaj prisrčno zahvalo, ter rečem v imenu obdarovanih siromakov: „Gospod, ki veš, da so nezmožni svojim dobrotnikom se dostojno zahvaliti, blagoslovi jih Ti, ter povrni jim stotero in stotero“!

Anton Zarnik,
župnik.

Málenčev sirup,

koji se z parom zgoščuje in kuha, je popolnoma čist, ter se izdeluje iz najlepših, dublečih kranjskih górskih málene. Ta sok se ne pokvari veliko let in ohrani vedno svojo krepko vonjavo in naravno barvo, ako se ga hrani v steklenicah, ležečih na hladnem. Prodaja se v stekl. po 1 kilogr. 80 kr. — 10 stekl. 7 50 gl. Manjša steklenica veljá 40 kr. Naročuje se v lekarni Piccoll-jevi na Dunajski cesti v Ljubljani, in se z obratno pošto točno in vestno razpošilja proti povzetji ali predplačilu zneska. (2)

Poštné zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomestu** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašč ob 1/2 7 zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na **Ig** ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novega mesta** vsak dan ob 2 popoldne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrove** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.